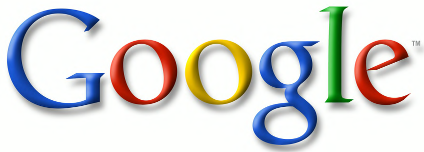

Google

ifs-saga Jóns Jónssonar upplesin
1789 - 1794

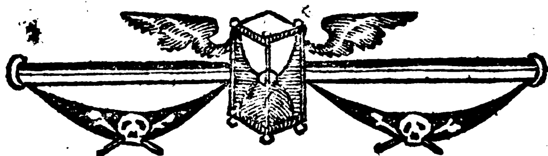
Lífs-saga
Jóns Jónssonar
fordum Sýslumanns í Rángár-
valla-sýslu,

upplesin vid
hanns útför ad Odda,
dag 4. Septembris 1789.

Ad forlage Eckiunnar
prentad í Kaupmannahøfn, 1791.
hiá J. R. Thiele.

Ad segia frá ætt og uppruna sál. Sysslumannsins Jóns Jónssonar vilde útheimta oflángann tíma, ef aller þeir stórgøfugir og meireháttar menn ættu ad uppteliast, sem hann átte kyn sitt til ad rekia; samt, þar þad er sidvanalegt vid útfør framlidinna merkismanna, en landsvane er lands æra, má med færstu ordum minnast á nockra hanns lángfedga, sem i háum og vigtugum embættum hafa fødurlandinu þenad.

Hanns fader var sá i sinne tid og sidan fyrir gudrækne, forstand og høfdingsskap nafnfrægi Prófastr i Mýrasýslu, og Prestur ad Stafhollte, Sira Jón, sonur Sysslumannsins i øllu

Þverárþíngi Jóns, sonar Sigurdar Løg-
manns, Jónsonar Sýsslumanns, Sig-
urdarsonar; biuggu þeir lángfedgar i
Einarsnesi, og er sá gøfuge ættleggur,
sem af þeim er kominn, almennelega
kalladur Einarsnesætt. Ektaqvinna
Sýsslumannsins Jóns Sigurdarsonar
Elldra var Ragneidur, dótter Hannesar
Biørnssonar i Snóksdal og Gudrúnar
Olafsdóttur; var sú Gudrún komin af
Biskupi Gottskalk Nicolaussyne á Hó-
lum, enn Hannes var sonarson Hird-
stiórans og Riddara Hannesar Eggerts-
sonar, enn dóttursson þess nafnfræga
og megtuga høfdingia Dada Bónda i
Snóksdal. Ektahústrú Sigurdar Løg-
manns Jónssonar var Christin, dótter
Prófastsins Sira Jóns Gudmundssonar
i Hýtardal, og Gudridar dóttur Gísla
Løgmanns, Þórdarsonar ogsvo Løgmanns
Gudmundssonar. Ektahústúr Gísla Løg-
manns Þórdarsonar var Ingebiørg,
dótter þess nafnfræga høfdíngia Arna
á Hlid

á Hlidarenda Gislasonar, og Gudrúnar Sæmundardóttur. Móder Gudrúnar var Gudrídur, dóttir Vigfúsar Hirdstióra og Løgmanns á Hlidarenda, Erlendssonar Løgmanns, af Kolbeinsstada ætt; enn ektahústrú Vigfúsar Hirdstióra var Gudrún, dótter Páls Jónssonar á Skarde, og Solveigar Biørnsdóttur i Vatnsfirdi, komin af Birne Jórsalafara og Riddara. Ektaqvinna Jóns Sigurdssonar Yngra, Sysslumanns, var Ragneidur, dótter Prófastsins Sira Torfa í Gaulveriabæ, Jónssonar, Gissurssonar Sysslumanns, Þorlákssonar, bródur Gissurar Biskups Einarsonar, hins fyrsta Lútherska Biskups i Skálhollte. Ektaqvinna Gissurar Sysslumanns var Ragneídur Pálsdótter frá Stadarhóle, Jónssonar á Svalbarde, Magnússonar, Þorkiellssonar Prests i Laufáse, Gudbiartssonar. Ektahústrú Magnúsar á Svalbarde var Christin, dótter Ejolfs Riddara, sonar Arnfinns

 Rid-

Riddara, Þorsteinssonar Hirdstióra og Løgmanns, Ejólfssonar. Ektahústrú Þorsteins Hirdstióra var Arnþrúdur, dótter Magnúsar á Svalbarde, hvørs forfedur rekia má til fyrstu landnáms-manna. Ektahústrú Ejolfs Riddara var Snælaug Gudnadótter, Oddssonar Løg-manns Lepps, Þórdarsonar. Ektahú-strú Jóns Magnússonar á Svalbarde var Ragneidur Petursdótter, Loptssonar á Stadarhóle, Ormssonar, Loptssonar hins Rîka á Mødruvóllum. Ektaqvin-na Páls Jónssonar á Stadarhóle var Helga, dótter Ara Løgmanns, Jónsso-nar Biskups Arasonar; enn móder Hel-gu var Halldóra, dótter Þorleifs á Mødruvøllum i Eyafirdi, Grímssonar, Pálssonar, sonar Brands Løgmanns Jónssonar.

Ektaqvinna Prófastsins Sira Torfa i Gaulveriabæ var Sigridur, dótter Hall-dórs Løgmanns Olafssonar, og Gudrú-nar, dóttur Jóns Sýslumanns i Ska-

gafiardar Sýslu, Biørnssonar Officialis, Jónssonar Biskups Arasonar. Barnamódir Sira Biørns Jónssonar var Steinun, dótter Jóns Magnússonar á Svalbardi, sem fyrr er getid. Ektaqvinna Jóns Biørnssonar var Gudrún, dótter Arna Gíslasonar á Hlídarenda, hvørs ætt einnig er talin.

Móder sál. Sýslumannsins Jóns Jónssonar, enn ektaqvinna Prófastsins Sira Jóns i Stafhóllte, var Ragneidur Gísladótter, Jónssonar Biskups á Hólum, Vigfússonar Sýslumanns á Stórólfshvoole, Gíslasonar Løgmanns, Hákonarsonar Sýslumanns, Arnasonar á Hlídarenda. Ektaqvinna Sýslumannsins Hákonar Arnasonar var Þorbiørg, dótter Sýslumannsins Vigfúsar Þorsteinssonar, Finnbogasonar Løgmanns, Jónssonar. Ektaqvinna Finnboga Løgmanns var Málfrídur, dótter Torfa Riddara og Hirdstióra, Arasonar og Akra-Christinar, dóttur Þorsteins Løg-

manns Olafssonar. Ektaqvinna Sýsslumannsins Vigfúsar Þorsteinssonar var Anna, dótter Eiólfs i Dal, sonar Løgmannsins Einars Eiólfssonar og Hústrú Hólmfrídar, dóttur Erlendar Erlendssonar, og Gudrídar Þorvardsdóttur, Loptssonar Ríka á Mødruvøllum Riddara; enn móder Gudrídar Þorvardsdóttur var Margret, dótter Vigfúsar Holm, Hirdstióra, Ivarssonar Holm ogsvo Hirdstióra. Ektahústrú Gisla Løgmanns Hákonarsonar var Jarþrúdur, dótter Sira Jóns Krákssonar i Gørdum á Alftanesi, hálfbródur Biskups Gudbrands á Hólum. Ektaqvinna Vigfúsar Sýsslumanns á Stórólfshvole var Katrín Erlendsdótter Sýsslumanns, Asmundarsonar Løgmanns, Pálssonar á Skarde, hvørs ádur er getid; átte sá Páll Solveigu, dóttur Biörns Ríka i Vatnsfirdi Hirdstióra, og Olafar dóttur Lopts Ríka á Mødruvøllum. Ektaqvinna Erlends Asmundssonar á Stórólfshvole

var Salvør, dótter Sira Stephans i Oddа, sonar Gisla Biskups i Skálhollte Jónssonar. Ektahústrú Biskupsins Mag. Jóns Vigfússonar á Hólum var Gudrúdur, dótter Sira Þórdar í Hítardal, sonar Sira Jóns Gudmundssonar i Hítardal, hvørs fyrr var getid. Ektaqvinna Sira Þórdar var Helga, dótter Arna Løgmanns, Oddssonar Biskups i Skálhollte, Einarssonar Officialis i Eydølum. Ektaqvinna Gísla Jónssonar i Máfahlíd var Margret, dótter Magnúsar Løgmanns, Jónssonar, Magnússonar, Arasonar, Magnússonar i Bæ á Raudasande (Sýsslumanna), sonár Jóns Magnússonar á Svalbarde, hvørs ætt fyrr er talin.

Ektahústrú Magnúsár Jónssonar var Ragneidur, dótter Eggerts Løgmanns og Riddara, sonar Hannesar Riddara og Hirdstióra, sonar Eggerts Løgmanns og Riddara i Norvegi.

 Ekta-

Ektahústrú Ara Magnússonar vœr Christín, dótter Gudbrands Biskups á Hólum; enn ektahústrú Jóns Magnússonar á Midhúsum var Jórunn, dótter Magnúsar Løgmanns Biornssonar og Gudrúnar, dóttur Gísla Løgmanns á Innraholmi, sonar Þórdar Løgmanns Gudmundssonar.

Miklu fleire høfdingia lands þessa mætte telia, sem sál. Sýsslumadrinn Jón Jónsson var afkominn; enn þetta er nóg til ad sýna, ad madrinn var stórættadr. Eptirfylgir ad sýna, ad hann var þar ad auki sóme ættar sinnar, hvad þessi hanns sannferdug æfesaga vottar.

Sál. Sýsslumadrinn Jón Jónsson er fæddr i þenna heim ad Stafhollte i Mýra-Sýsslu d. 23. Januarii 1740, 3 mánudum eptir andlát síns sál. fødurs Profastsins Sira Jóns Jónssonar, hvørs nafn hønum i skyrninni var gefid. Med sinne módur Ragneidi sál. Gisladóttur fluttist hann skømmu

nu þarepter úngbarn ad Svignaskarde, hvar hann var til 1748, þá þeim alvísa og góda Gude ogsvo þóknadist ad kalla hana frá þessu tímanlega líse til sinnar eilifrar sælu. Enn sá sem verid hafde fader Sýsslumannenum Jóni fødurlausum frá módurlífe, hafde og fødurlega forsión fyrir honum, þá hann einnig var ordinn módurleysingur, i því ad hann uppvakte hønum og gaf þá bestu og dygdaríkustu fósturforeldra, hanns módurbródur sal. Amtmanninn, þá verandi Løgmann Magnús Gíslason, og sál. Frú Þórunne Gudmundardóttur.

J þeirra húsum ólst hann upp, og vard mentadr i øllu því, sem sidar átte ad vera og vard honum til sóma, enn landinu til góds gagns og uppbyggíngar. Grundvøll til Latinu lærdóms hiá hønum løgdu þeir merkilegu úngdóms kennendur, Sira Gunnar Pálsson og Sira Gudlaugur Þorgeirson;

hvarepter hann til frekare framfara 1756 var settr i Skálhollts Skóla under tilsøgn þá verandi Skólameistara Mag. Biarna Jónssonar, af hvørium hann var reglulega dimitteradr 1760, og sama ár reiste til Kaupenhafnar Háskóla, hvar hann epter loflega aflokid Examen var i Stúdenta tølu og stand innskrifadr. Her ecke einasta geck hann med sóma og hróse þær trøppur, sem leida til hefdar og yfirvalldsstands, med þvi ad hann útstód Examen Philosophicum og Juridicum, hvarttveggia med hróse, og lika vard Artium liberalium og Philosophiæ Baccalaureus, helldur og vard vel forfarinn i mørgum ødrum lærdóms greinum, er bædi prýda hvørn og einn yfermann, og lika koma opt til bestu nota. Svo lét hann ser ei nóg, at vita løg og laga máta, jafnt þeim sem løgfródaster eru i þvi sem á Háskólanum er almennt kennt, helldr og lagde sig eptir þeckia mannneski-

neskiuna af sagna speke, landstiórnar reglur, og laganna uppruna og edle. Til ad æfa sig og undirbúa, svo hann því hæfilegri yrdi til hvørrar þeirrar embættis stettar, sem Gudi og Kónge-num hefdi eptirá þóknast hann i ad setia, heyrde hann Collegium Privatis-simum yfir, edr lét sér innvirdulglega kenna af sál. Justitz-Ráde og Professor Schlegel þá adferd, stílsmáta og snille, sem i serhvørium embættis ritum og erendagiordum tídkast, prýda og geta ad notum komid. Má af því marka, hvørsu sál. Sysslumadr Jón Jónsson stundadi fremr enn flestir hanns jafn-alldrar, er þá voru vid Háskolann, þad sem loflegt og nytsamlegt var i lærdóms ydkunum, ad þá voru einir fimm, sem þessa gagnlegu ydn fyrir sig logdu, hvørier lika aller, ad einum fráteknum, er ej vard svo lángra lif-daga audid, komust til ypparlegra em-bætta, og urdu merkismenn. Allteins

nætte

mætti her telia fleiri lærdóms greinir, sem sál. Sÿsslumadrinn Jón Jónsson af alúd lagde sig eptir; enn vegna tímans naumleika vil eg einasta drepa á, ad hann ej adeins skilldi, helldr og taladi og skrifadi i Dønsku, Þydsku og Frønsku túngumálum, nærþvi eins fullkomlega, sem hvørt þeirra hefdi verid hanns módurmál.

Þegar þarvid bætist, ad madrinn var i øllu hinn rádvandasti, sómasamlegr, trúverdugur, gódhiartadr og lempinn, þá er ecke ad undra, þó hann væri af øllum gódum mønnum elskadr og virdtr; og þad var hann bæde utan- og innanlands.

Svo sem eptir máltaksins hliódan: hvad elskar ser líkt, svo hafdi hann vid Háskólann þá lagsmenn og stallbrædur, sem fetudu sama feril og hann, nefnilega lærdóms og dygda veg, á hvøriūm þeir áunnu ser heidur og

sanna nytseme; Af þessum vil eg einkum nefna Stiftamtmann Thorkel Fieldsted, Conference-Rád og Deputeradann i Rentekammerenu Colbiørnsen, og Etats-Rád og Deputeradann i því Danska Cancellie Rejersen; helldust þeir ad kallast mátte i hendur i lærdóms ydkunum, svo hann med þvi sinu dæme synde, hvada gagn þad er úngum mønnum, ad adhyllast bestu manna selskap, enn láta dygdena vera vináttunnar grundvøll. Med þessum atburdum, kostgiæfne og framferdi, var ei ad undra, þó þeir elldre og ædre samtída menn hefdu líka haft gódann þocká og álit á þessum únga manni; þaraf kom þad medal annars, ad nockrir mikilsháttar menn, sem æsktu ser ad fá syne sina mentada og uppalda til lærdóms, dygda og mannkosta, meintu ad þeir giætu aungann fundid verdugre og hentugre þartil enn hann, hvor þeirra von ei helldr brást þeim; því hanns lærisvein-

sveinar báru hanns kennslu gódar meniar, og urdu sídan mikilshátttar menn. Medal þeirra, sem útvöldu hann til ad menta börn sín, vil eg her einasta nefna Cancellie-Rád Ewald; enn einkum þann nafnfræga og hálærda Etats-Rád og General-Auditeur Fleischer. Þessi mikli madr, hvörs æru-nafn mun lifa svo lengi sem Danmörk stendur, elskade sál. Sýsslumann Jón Jónsson eins og hann hefdi verid hanns eigid barn, var tídum siálfr vid, medan hinn var ad kenna bródur-sonum hanns, og hafde yndi af ad heyra, hvörsu vel þeim únga manni fór þad verk. Eptir ad kennslu tíminn dag hvörn var á enda, tók hann hann med ser i sitt svefnherberge, skemte ser med lærdómsríku og nytsamlegu samtale vid hann; og þá höfdingsmenn, sem opt bar vid komu til Generáls-Auditeursins; let hann þad vera sitt eptirlæte, ad hafa lærimeistara ættíngia sinna i samqvæminu med, og opinber-

lega hrósa láne sínu i því, ad hafa hitt slíkann mann.

Eg hefe ordid lángordare enn mig varde um úngdóms-ár vors framlidna Sýslumanns; enn þar þau voru grunduøllur og undirbúníngr allra þeirra dygda og nytsamlegra athafna, sem hann sídan á manns aldrinum og i embætti sinu i lióse lét, svo mátte líka af þvilíkum úngdóme vænta ypparlegs fullordins manns; hvør von einnig vard epterá yfirgnæfanlega uppfyld.

Þegar vor af rettvíse, skynseme og medlídan vid eckiur og einstædínga óforgleýmanlege Sýslumadr i Rángárvalla-Sýslu sál. Þorsteinn Magnússon fór ad elldast, og treyste ser ej lengr til án adstodar ad þena sinu embætte, fann hann aungann betre edur verdugre hiálparmann og eptirkomara, enn opt velnefndann Jón Jónsson. Kóngsins rádgiafar i Kaupmannahøfn þecktu þenna mann líka svo vel, ad

þeir fúslega. fluttu það mál fyrir Hanns Konúnglegu Hátign, sem á árenu 1768 allranádugast tilskickade hann ad vera adjúngeradann og succederande Sýsslumann i Rángárvalla-Sýsslu. Þessu embætte þenade hann med þeirre dygd, skýnseme, røksemd og línkind, sem oss er øllum kunnugt, og sannlega má kallast gódra Valdsmanna dæme. Sinna undirhafande leste straffade hann, svo ránglæte med siálfræde og umvøndunarleyse ej skylldi fá yfirhønd; enn hiálpade øllum góds maklegum til launa. Med alúd, einurd og fødurlegu hiarkaþele var hann túlkur og talsmadr sinna sýsslu-innbyggiara hiá þeim ædstu yfirvølldum utanlands sem innan, svo margr naut þess ad, til ad fá nádargiafer og velgiørnínga, hvørra þeir án hanns adstodar hefdu farid á mis. J løgsøgn sinne var hann rettdæmr, sanngiarn, og frásneiddr því, ad vilia í nockurn máta halla rettinum; hvaraf

kom,

kom, ad hanns dómar voru af yfirdómurum, og jafnvel Kóngsins hærsta rette, þá til þess komu, stadfestir. Heradsstiórn hanns var temprud med røksemd og lempne, sem miøg svo var medverkande til þess, ad Rángárvalla-Sýssla, sem i hanns tíd hafde saudfiárdauda, sífellt fiske-leýse, og loksins þau yfir landid almennt gángande hardende, ad lída, hefur þó fremur ødrum landsins pørtum blómgast, og jafnvel útbreidt hiálp til annara herada.

Þegar Hanns Kónglega Hátign sá, ad miølkaup voru oss Islendíngum svo dýr, þar ver ej einúngis urdum kornvøruna ad kaupa, helldr og líka høfdum i nockur hundrud ár keýpt af ødrum þiódum, ad mala hana handa oss, skipade Hann allranádugast ad senda oss ómalad korn og nockrar qvarner. I fyrstu urdu ej nema fáeiner Sýsslumenn til ad hagnýta ser og sínum sýsslubúum þenna hagnad; medal þessara sýnde sál.

Sýsslumadr Jón Jónsson slíka alúd og kostgiæfne, ad Hanns Kónglega Majestat befalade sinu Rentukammer-Collegio ad tilkynna honum sina allra-hærstu velþóknan á þeim hanns adgiørdum; og margt annad hrósverdt þessu ej ólíkt mætte upptelia ef tíminn leyfde þad, eda ef oss ollum være ej þess framlidna Valldsmanns góda heradsstiórn alkunnug. Enn þar eg nú nefnde heradsstiórn sál. Sýsslumannsins Jóns Jónssonar, má eg ej gleyma einu hennar atridi, sem ad sonnu er ollum oss kunnugt, enn sem líka á skilid, ad eptirkomararner fáe um þat vitneskiu. Saudfiárpestin geysade óhindrud her i lande; hún burttók þad besta biargrædismedal alls landsins, og útdreifdist meir og meir, svo eckert var vissara, enn ad sá stofn mundi med ollu tortýnast, sem ad miklu leite hafde fædt og klædt oss Íslendínga; og engin gat edr vogade ad setia skordur þar vid. Ad stemma stiga fyrir þessare

ólucku

ólucku var ómögulegt, nema med ad ske-
ra nidr allt saudfe i vissum sveitum, bæ-
de þad siúka, og líka þad sem enn þá
var ósiúkt. Serplægne sumra, og an-
nara vanvitska, settu sig móti því me-
dale, hafande ser til fylgis eignar-rettinn,
og laganna vernd yfir honum. Löggiafa-
rinn var þá enn eige búinn ad brúka
sina velgiörande makt til ad skipa, ad
saudfed skyllde giörslátrast.

Sýsslumennerner Þorsteinn Mag-
nússon og Jón Jónsson, eins og
fedur sinna undirgefinna, tóku ser fyrir
ad frelsa Rángárþíng, og med því hiálp-
udu til ad frelsa allt landid. Med jafn-
mikilli skynseme sem födurlands elsku,
stodugl ynde, rettsýne og lempne, fengu
þeir heilar sveiter til ad skera nidr allt
sitt saudfe, hindrudu fárid frá ad breid-
ast lengra út, og máske, ef Gud hefde
ecki i þad sinn sendt þá oss til frelsis,
máske Austfirdinga-fiórdúngur hefde ratad
sama tión og hinir partar landsins;

 máske

máske heila Ísland hefdi ej átt eptir eina heilbrygda saudkind. Þessir tveir óforgleymanlegu menn, af hverium annar var rett nú til síns hvíldarstadar lagdr, útréttu þad forordningarlaust, sem önnur landsins yfirvölld eptirá ecke án mædu fengu komid til leidar, med því ad hafa þá bestu, mildustu, enn undir eins alvarlegustu konúnglega skipun vid ad stydiast. Svo stór Guds gáfa eru þvílík yfirvölld, sem ver nú hvad uppi samt höfum i Rángárvalla-Sýslu haft, og æ! eg verd því vid ad bæta, höfum nýlega mist! Hvörsu stór velgiörd sem þetta var, og sannarlega er, þá var þó sál. Sýslumadr Jón Jónsson svo lángt frá ad mikla sig þaraf, ad hann, þegar þarum var tilrædt, svarade: „Sýn mer adra eins eptirlátsama sýslu„innbyggendur, sem hefdu hlýdt sínum „lægre yferbodurum i ad firra siálfa sig „svo dýrmætum og ómissanlegum hlut, „sem saudfenadr er ockur i Rángárvalla„Sýslu.„

"Sýsslu"? hvarmed sá sæle madr tillagde ødrum enn ser þad hrós, er hann siálfr átte þó best skilid.

Arid 1769 inngeck hann hiónaband med þeirre ad dýgdum og kvennkostum margprýddu einkadóttur síns sál. formanns, nú sártsyrgiande eckiu Madame **Sigrídi Þorsteinsdóttur.** Þetta hiónaband blessade Gud med 3 sonum og 3 dætrum (*), sem enn lifa, syrgia missir þess elskurkkasta fødurs, og bera meniar ypparlegs uppelldis, med bestu sidprýde og atgiørse eptir þeirra aldursmáta, hvartil vor framlidne nærst Gudi var sú hellsta og høfud-orsøk. Sinnar bestu ektaqvinnu var hann svoddan medhiálp og adstod, bæde i likamlegum og andlegum

(*) Þá voru til Þorsteinn, sidan ordinn Studiosus, Gudbrandur, Jón, Valgerdur, sidann gipt Biskupinum Doct. Hannesi Finnssyni, Margret og Ragneidur. Enn 6 vikum eptir andlát fødur sins fæddist þad siøunda barnit Helga.

legum efnum, undirvísande, sannfærandi, lempinn, og i ollum hlutum sem Christnum ektamanni sómer. I hússtiórninne var hann forstandugr, og flestum fremr útsedr, svo hanns fyrirtekter hofdu varla edr alldreigi annad enn luckulegt útfall; á heimile sinu sidavandr, enn þó med þeirre lempne og hógværd, ad allt fólk hanns unnti honum hugástum. I þvi sem ollum mest árídur, og grundvallar, byggir og vidhelldr allre sannre farsæld i Christindóminum, sýnde hann oflugann krapt trúarinnar i verkunum, svo sem hann líka framyfir marga adra af hanns stande vár upplýstr i Gudfrædinnar lærdome. Þad var hanns ynde bæde ad vera áheyrande, þegar skynsamlega og med rokum var talad um vandskildar Gudfrædinnar greiner, og líka ad leggia þari ord til leidréttíngar ef med þurfte, hvar til hann eige brast kunnátta. Þarámót var honum þad andstygd ad

heyra

heyra talad um Gud edr gudlega hlu- te med eptirtektar edur virdingarleyse. Er þad eitt til marks um hanns elsku á Guds orde, ad hann let ecki einúngis ydduglega hafa þad um hønd fyrir sinu heimilisfólke, helldr líka ætíd edr optast las þad siálfr fyrir því, hafande athuga á, ad bæde heyrde þad Guds ord i kirkiunne og heimahúsum, og líka lifde eptir því. Siálfr geck hann á undann i þessu med loflegu gudrækninnar eptirdæme, svo sem upplýstur og gódr Christinn. Þesse hanns tállausa gudrækne hreinsade og fullkominn giørdi allann hanns þeynkíngarmáta, hvøru hann jafnan audsynde ad vera þessum reglum samqvæmann: Efl þína siálfs-fullkomnan! giør aungum vísvitande órett! giør gott naudstøddum og þreyngiande! lif ætíd sem frekast møgulegt er eptir Guds befalíngum. Svo gódur, svo uppbyggelegr, svo vigtugr var þessi merkismadr, hvørs æfisøgu her vegna

tímans naumleika er einasta ádrepid. Enn nú er hann oss horfinn ad sýn, þó ej lengr enn um eitt augnablik, því hvad er raunar vor hervera annad enn stutt augnablik? Ver sáum hann nú lagdann i sinn hvíldarstad, til hvörs hann, ásamt Guds medverkande vilia, leidde yfirgángandi landfarsótt, enn einkum sá siúkdomur, er kallast Hemiplegia edr hálfvisnan, er yfirfell þenna vorn framlidna um nærstlidnar veturnætur. Eptir sínu sidvanalega þolgiæde bar hann siúkdóminn allann veturinn med stærstu hugprýde, hreyste og sífelldu jafnadar-gede, þó honum optsinnis slæe nidr aptr i sama veikleika, eptir ad honum siálfum fannst, og ödrum sýndist, svo sem honum være batnad.

I siúkdóminum forsómade hann ej ad brúka þau náttúrlegu medöl, sem Gud hefr unnt manneskiunne til tímanlegs lífs frelsis; let þessvegna til sín sækia Land-Physicum Hr. Jón Sveinsson,

son, sem til hanns kom þann 10da Maji nærstlidna. Enn svo sem enginn mannlegr kraptr má imót daudans ofbellde, svo var þessi Lánd-læknesins reisa eige nema máske til ad leingia lífid um fáa daga. Þó var vor nú framlidni optast á fótum, og eptir hálfs mánadar tíma, þegar læknerinn reiste tilbaka, sýndist sá siúke vera nockud stirkvare enn ádr, svo hann gat ferdast lítid eitt i nærsta bygdarlage, eptir hvøriar hræríngar hann alldreigi fann siúkdóminn þýngre, heldur léttare. Med sømu kostgiæfne, sem hann ætíd hafde sýnt i ad rækia sína sóknarkirkiu, vitiade hann hennar nærstlidinn tíunda, og aptr ellifta Sunnudag eptir Trinitatis med sterkustu sálar, enn veikustu líkamans krøptum; var hann sídan eina níu daga med sidvanalegum veikum krøptum á fótum. Þareptir gat túngan þvi nær um hálfs mánadar tíma ej talad, edr likaminn hrært

sig siálfr; enn veikar bendíngar og grá-
lande augu horfande á hanns stynian-
de ektamaka og veinande børn var
þad einasta, hvarmed hann þá gat
sýnt sálarinnar tilfinning og verkaner,
hvøriar hiá honum voru óhindradar
med fullkominni rænu allt fram i and-
látid. Skildist hann svo dag 20 Au-
gusti næstlidens sætt og sáluhiálplega
vid þetta stundlega líf, sem med æru,
lucku, og til margra uppbyggíngar haf-
de varad i 49 ár og 7 mánudi, enn
endade øllum oss til sárs saknadar,
honum einum til æskilegustu umbýta.

